

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз Пр 33/2024
17.12.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Бојане Пауновић и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у прекршајном предмету окривљеног АА, због прекршаја из члана 333. став 2. у вези става 1. тачка 9) Закона о безбедности саобраћаја на путевима и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва Птз.бр. 751/24 од 03.12.2024. године, поднетом против правноснажних пресуда Прекршајног суда у Крагујевцу 5Пр.бр. 6009/22 од 19.08.2024. године и Прекршајног апелационог суда, Одељење у Крагујевцу I-116Прж.бр. 21755/24 од 08.10.2024. године, у седници већа одржаној дана 17.12.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва Птз.бр. 751/24 од 03.12.2024. године па се **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Прекршајног суда у Крагујевцу 5Пр.бр. 6009/22 од 19.08.2024. године и Прекршајног апелационог суда, Одељење у Крагујевцу I-116Прж.бр. 21755/24 од 08.10.2024. године, тако што Врховни суд, на основу члана 248. став 1. тачка б) Закона о прекршајима, према окривљеном АА, због прекршаја из члана 333. став 2. у вези става 1. тачка 9) Закона о безбедности саобраћаја на путевима и члана 332. став 1. тачка 70) Закона о безбедности саобраћаја на путевима, **ОБУСТАВЉА** прекршајни поступак.

Трошкови прекршајног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Образложење

Пресудом Прекршајног суда у Крагујевцу 5Пр.бр. 6009/22 од 19.08.2024. године окривљени АА оглашен је одговорним због прекршаја из члана 333. став 2. у вези става 1. тачка 9) ЗОБС-а, за које му је суд претходно утврдио новчану казну у износу од

8.000,00 динара и два казнена поена и прекршаја из члана 332. став 1. тачка 70. ЗОБС-а, за које му је суд претходно утврдио новчану казну у износу од 10.000,00 динара и два казнена поена, па је осуђен на јединствену новчану казну у износу од 18.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, а уколико то не учини суд ће, на основу члана 315. Закона о прекршајима посебним решењем одлучити о начину извршења неплаћене новчане казне и изречена су му јединствена четири казнена поена која ће се евидентирати по правноснажности пресуде. Одлучено је о трошковима прекршајног поступка, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Прекршајног апелационог суда, Одељење у Крагујевцу I-116Прж.бр. 21755/24 од 08.10.2024. године у ставу првом усвојена је жалба браниоца окривљеног и решење Прекршајног суда у Крагујевцу 5Пр.бр. 6009/22 од 05.09.2024. године, преиначено тако што се жалба браниоца окривљеног изјављена на пресуду Прекршајног суда у Крагујевцу 5Пр.бр. 6009/22 од 19.08.2024. године сматра благовременом. У ставу другом одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА и пресуда Прекршајног суда у Крагујевцу 5Пр.бр. 6009/22 од 19.08.2024. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, јавни тужилац Врховног јавног тужилаштва поднео је захтев за заштиту законитости Пtz.бр. 751/24 дана 03.12.2024. године, због битне повреде одредаба прекршајног поступка из члана 264. став 2. тачка 4) у вези члана 93. став 1. Закона о прекршајима, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости и побијане пресуде преиначи, тако што ће према окривљеном АА за прекршај из члана 333. став 2. у вези става 1. тачка 9) ЗОБС-а и прекршаја из члана 332. став 1. тачка 70) ЗОБС-а обуставити прекршајни поступак и одлучити да трошкови поступка падну на терет буџетских средстава суда.

На седници већа о којој је у смислу члана 286. став 2. Закона о прекршајима, обавестио Врховног јавног тужиоца, Врховни суд је размотрио списе предмета, са пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода у захтеву нашао:

Основано се поднетим захтевом за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва указује да су побијане пресуде донете уз битну повреду одредаба прекршајног поступка из члана 264. став 2. тачка 4) у вези члана 93. став 1. Закона о прекршајима, јер је приликом доношења пресуде првостепени суд повредио право на одбрану окривљеног, коју повреду није отклонио ни другостепени суд, а што је било од утицаја на доношење законитих и правилних пресуда.

Осим тога, основано јавни тужилац Врховног јавног тужилаштва у захтеву наводи и да је у односу на прекршаје, за који је окривљени оглашен одговорним, а који су учињени дана 11.10.2022. године у смислу члана 84. став 7. у вези става 1. Закона о прекршајима истеком дана 11.10.2024. године наступила апсолутна застарелост вођења прекршајног поступка.

Из списка предмета произлази да је првостепени суд на записнику саслушао окривљеног на све околности прекршаја који му се стављају на терет, да је негирао извршење прекршаја, да је суд затим у доказном поступку у својству сведока саслушао

оштећеног ББ који је непосредно учио прекршај окривљеног о чему се детаљно изјашњавао на записнику од 10.07.2024. године описујући радње окривљеног које су довеле до чињења прекршаја, да је прекршајни суд затим донео пресуду дана 19.08.2024. године којом је окривљеног огласио одговорним за наведене прекршаје.

У разлозима за своју одлуку суд је навео да није прихватио одбрану окривљеног, већ је исту оценио као очигледно дату ради избегавања прекршајне одговорности за предметне прекршаје и да наводе одбране окривљеног да није осетио да је било кога ударио, а да јесте стао би и сачекао да се увиђај заврши, да је отишао са лица места јер никога није ударио и да оштећења аута није било због критичне прилике, већ је било неких годину дана пре овог догађаја и да је браник том приликом оштећен, није прихватио јер су апсолутно нетачни и противречни свим изведеним писаним доказима, као и исказима саслушаних сведока ВВ и оштећеног ББ који је био очевидац догађаја чијем исказу је суд поклатио веру и који је претходно био упозорен на последице давања лажног исказа и који је навео да је критичном приликом био паркиран на бетонском проширењу са леве стране коловоза улице ... код броја .. са чеоном страном возила усмереном ка коловозу улице ..., те навео да се налазио преко пута и да је јасно видео да је овде окривљени АА управљао путничким возилом и кретао се улицом ... смером од улица ... ка раскрсници са улицом ... и који је доласком на наведену раскрсницу зауставио возило, а затим је отпочео радњу кретања возилом уназад, а да се претходно није уверио да такву радњу може да отпочне и на тај начин је својим задњим десним делом возила ударио у задњи леви угао његовог возила, и он је јасно видео да је ударио у његово возило те је наставио своје кретање и није се зауставио док је он покушавао да га заустави, али се он није базирао на то, већ је наставио своје кретање, те је суд овакву изјаву оштећеног прихватио јер је исту оценио као јасну, недвосмислену и уверљиву, те му је поклатио пуну веру, а која изјава је у сагласности са осталим изведеним доказима (страна 4 став три образложења пресуде). Суд је надаље навео у разлозима пресуде да је све ово поткрепљено и писаним доказима и то скицом лица места, фотодокументацијом о оштећењу возила, записником о извршеној контроли учесника у саобраћају и записником о извршеном увиђају саобраћајне незгоде (страна 4 став четири образложења пресуде).

Првостепени прекршајни суд је на основу превасходно изјаве сведока оштећеног ББ који је био очевидац и који је пријавио прекршаје након чега је и спроведен увиђај утврдио прекршајну одговорност окривљеног.

Међутим, прекршајни суд уопште окривљеног није упознао са изјавом сведока оштећеног ББ као доказом који га терети, па било на начин да је позвао окривљеног да се изјасни на изјаву сведока оштећеног, или пак да ту изјаву као доказ достави окривљеном на изјашњење, већ је мимо те своје обавезе донео пресуду која окривљеног терети управо на темељу тог доказа – изјава сведока оштећеног ББ.

Одредбом члана 93. став 1. Закона о прекршајима прописано је да се пре доношења одлуке, окривљеном мора дати могућност да се изјасни о чињеницама и доказима који га терете и да изнесе све чињенице и доказе који му иду у корист, осим у случајевима предвиђеним законом.

На овај начин првостепени прекршајни суд је учинио битну повреду одредаба прекршајног поступка у смислу члана 264. став 2. тачка 4) у вези члана 93. став 1.

Закон о прекршајима повређујући право окривљеног на одбрану, што је утицало на закониту и правилну одлуку.

Поред изнетог, из списка предмета произлази да је бранилац окривљеног у својој жалби истицао повреду права на одбрану и то да су сведоци ББ и ВВ саслушани пред судом при чему ни окривљени ни бранилац нису позвани приликом саслушања тих сведока уз тврдњу да се пресуда заснива на лажном исказу саслушаног сведока ББ. Овакве наводе другостепени суд је одбио као неосноване истичући да Закон о прекршајима не прописује обавезу позивања окривљеног и браниоца приликом саслушања сведока, нити је одређивање претреса предвиђена као обавезна процесна радња у прекршајном поступку, већ се та радња одређује по потреби. Другостепени прекршајни суд иако то није било истакнуто у жалби, не коментарише, нити уочава повреду права на одбрану окривљеног у смислу одредбе члана 93. став 1. Закона о прекршајима, услед недостављања доказа – изјаве сведока оштећеног на упознавање, а на којој изјави је и заснована одлука суда чинећи и сам битну повреду одредаба прекршајног поступка као и првостепени прекршајни суд.

Из изнетих разлога, налазећи да је побијаним пресудама учињена битна повреда одредаба прекршајног поступка, на коју се основано указује захтевом за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва, Врховни суд налази да би побијане пресуде требало укинути и предмет вратити на поновно одлучивање првостепеном суду.

Међутим, окривљени АА је прекршаје за које је оглашен одговорним учинио дана 11.10.2022. године, па је истеком дана 11.10.2024. године наступила апсолутна застарелост вођења прекршајног поступка, у смислу члана 84. став 7. у вези става 1. Закона о прекршајима.

Одредбом члана 84. став 1. Закона о прекршајима прописано је да се прекршајни поступак не може покренути ако протекне једна година од дана када је прекршај учињен, а одредбом става 7. истог члана прописано је да прекршајно гоњење застарева у сваком случају кад протекне два пута онолико времена колико се по закону тражи за застарелост гоњења.

Застарелост покретања и вођења прекршајног поступка рачуна се од дана учињеног прекршаја, па је како је већ наведено, у конкретном случају застарелост наступила истеком дана 11.10.2024. године, на шта се у захтеву јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва такође основано указује, из којих разлога је Врховни суд преиначио побијане пресуде тако што је прекршајни поступак против окривљеног АА обуставио на основу члана 287. став 4. у вези члана 248. став 1. тачка б) Закона о прекршајима.

Врховни суд је, сходно наведеном, на основу члана 141. став 2. Закона о прекршајима одлучио да трошкови прекршајног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 286. став 1. и члана 287. став 4. у вези члана 248. став 1. тачка б) Закона о прекршајима, одлучио као у изреци пресуде.

**Записничар-саветник
Ирина Ристић, с.р.**

**Председник већа-судија
Мирољуб Томић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**